

Klara

Basisinfo Klara

Inhoud

1. De voorgeschiedenis van de radio
2. De voorgeschiedenis van de VRT
3. Van 'Derde programma' tot Radio 3
4. Van Radio 3 tot Klara
5. Klara leeft! (1)
6. Klara en de Beheersovereenkomst 2012-2016
7. Diversiteit: Iedereen verschillend, iedereen welkom
8. Klara leeft! (2)
9. Meer info?

1. De voorgeschiedenis van de radio

1895 - De 21-jarige Italiaanse ingenieur Guglielmo Marconi slaagt erin morsetekens over een grote afstand door te seinen. De scheepvaart, het leger en krantenredacties lopen storm voor zijn uitvinding. Maar ook koningshuizen met koloniën hebben interesse: de *Télégraphie Sans Fil* is de ideale verbinding met de gebieden ver van huis.

1914 - Ook in België wordt er druk geëxperimenteerd. Op 28 maart zendt een proefzender in de tuin van het Koninklijk Paleis in Laken voor de eerste maal een Paleisconcert uit, een concert ter ere van Koningin Elizabeth. Het experiment is een succes en krijgt korte tijd een wekelijks vervolg, maar enkele maanden later breekt de Eerste Wereldoorlog uit.

1922 - De SBR (*Société Belge Radio-électrique*) start met de productie van radio-ontvangers en zenders. Om de radioverkoop te stimuleren richt de SBR op 24 november 1923 het eerste nationale, Franstalige radiostation op: Radio Belgique. De uitzendingen gebeuren vanuit de *Union Coloniale* in de Stassartstraat te Brussel. Théo Fleischman is de eerste journalist en nieuwslezer. Hij is gebeten door de radiomicrobe en onderkent al snel de mogelijkheden van het nieuwe medium. Fleischman is de vader van de eerste nieuwsuitzending, het *journal parlé*. Hij verzorgt ook de eerste reportages en interviews, en programmeert de eerste radioreclame. Radio wordt populair, en eind jaren '20 zijn er meerdere gegadigden om radio te maken. Uit de clubs van radio-amateurs ontstaan zo de omroepverenigingen. Die privé-stations maken dan al spraakmakende en populaire radioprogramma's.

2. De voorgeschiedenis van de VRT

1930 - De overheid stelt in 1930 orde op zaken in de vooroorlogse etherchaos, waarover later meer, naar het voorbeeld van de BBC in Engeland. Het unitaire NIR-INS krijgt het nationale zendmonopolie voor twaalf jaar en de omroepverenigingen vullen een deel van de zendtijd. Op 1 februari 1931 start het *Nationaal Instituut voor de Radio-Omroep* op de middengolf met twee nationale programma's: een Nederlandstalig programma op 322 m en een Franstalig op 484 m. Het vermogen van de zenders in Veltem bedraagt amper 15 kilowatt, onvoldoende voor een goede ontvangst over heel het land. Luisteraars betalen ook een jaarlijkse en voor die tijd hoge taks: 60 frank voor een lampenradio en 20 frank voor een kristalontvanger, omgerekend 1,5 en 1 euro.

Marcel Van Soust de Borckenfeldt, gewezen directeur van *Radio Belgique*, wordt bij de oprichting van het NIR, de eerste directeur-generaal. Er komt ook nog één directeur per taalgroep: Gust De Muynck voor Vlaanderen, Théo Fleischman voor het Franstalige landsgedeelte.

1937 - Het NIR wordt opgesplitst in een Franstalige en een Nederlandstalige afdeling, elk met een eigen directeur-generaal. Aan Nederlandstalige kant is dit Theo De Ronde. Na zijn overlijden in 1939 wordt hij opgevolgd door de legendarische Jan Boon. Boon staat tot 1960 aan het hoofd van het NIR. Zijn opvolger, Paul Vandenbussche, is administrateur-generaal van 1960 tot 1986 en na zijn vertrek leidt Cas Goossens de omroep gedurende tien jaar, van 1986 tot 1996.

1995 - De omroep valt onder de minister van de Media (niet langer onder Cultuur). Minister Eric Van Rompuy maakt een blauwdruk voor een grondige hervorming van de BRTN, en gedelegeerd bestuurder Bert De Graeve neemt in februari 1996 de leiding van de omroep over van Cas Goossens. Het maxi-decreet van 1997 vormt de openbare omroep vanaf 1 januari 1998 om in de naamloze vennootschap van publiek recht VRT, *Vlaamse Radio en Televisieomroep*. In 2002 volgt Tony Mary Bert De Graeve op als gedelegeerd bestuurder.

2007 - De VRT kiest voor een reorganisatie: om een crossmediaal en multimediaal aanbod te realiseren worden de directies Radio en Televisie opgeheven. De organisatie van de omroep is voortaan gebaseerd op het proces, met Strategie, Media en Productie als pijlers. Op 2 maart 2007 wordt Dirk Wauters de nieuwe gedelegeerd bestuurder. Hij volgt daarmee gedelegeerd bestuurder (ad interim) Piet Van Roe op. Na Wauters' ontslag in 2009 komt Van Roe opnieuw tijdelijk aan het hoofd van de VRT. Vanaf 6 oktober 2009 staat VRT voor *Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie*, een naamsverandering die past in de gewijzigde mediawetgeving.

2010 - De organisatie wordt bijgestuurd. Naast de diensten die direct onder de gedelegeerd bestuurder ressorteren, zijn er drie directies: media, productie en algemene zaken (technologie, HR, financiën). In 2010 wordt Sandra De Preter aangesteld als de nieuwe gedelegeerd bestuurder.

2013 - Het directiecollege wordt uitgebreid met een bijkomend lid. Die krijgt de verantwoordelijkheid over Technologie en de Operationele Afdelingen (OA), die samen een nieuwe directie vormen.

2013 - Op maandag 22 april beslist de Raad van Bestuur van de VRT dat de openbare omroep ook in de toekomst op de huidige Reyers-site blijft. De VRT zal er eind 2019 haar intrek nemen in een nieuw, duurzaam en efficiënt gebouw. De omroep zal zelf instaan voor de financiering ervan. Dat is mogelijk omdat de VRT in een nieuw gebouw aanzienlijk kan besparen op

exploitatiekosten en omdat ze een deel van het terrein kan verkopen. Met deze beslissing bevestigt een van de belangrijkste Vlaamse culturele actoren het belang van een blijvende aanwezigheid in Brussel.

2013 - Vanaf 1 september 2013 volgt Leo Hellemans Lena De Meerleer op als algemeen directeur Productie van de VRT, Peter Claes wordt algemeen directeur Media en Jean Philip De Tender manager Televisie.

2014 – Sandra De Preter wordt ten gevolge van een ziekte vervangen als CEO, eerst ad interim door Willy Wynants, in oktober definitief door Leo Hellemans. De nieuwe Vlaamse regering legt een besparingstraject op. De VRT moet in 2015 22 miljoen euro besparen. En dat bedrag loopt tegen eind 2019 verder op tot 39 miljoen euro. Het medium radio viert zijn 100-jarig bestaan met ondermeer een tentoonstelling in Leuven

2015 - OP12 stopt met uitzenden op 1 januari. Ketnet behoudt zijn eigen uitzendkanaal. In het voorjaar starten de voorbereidingen van de onderhandelingen rond een nieuwe beheersovereenkomst. (De Vlaamse Regering en de VRT waren eerder overeen gekomen om de lopende beheersovereenkomst met een jaar in te korten.)

3. Van 'Derde programma' tot Radio 3

1962 - Karel Aerts en Georgette De Rijcke krijgen van de directie de opdracht om gedurende enkele uren per week zogenaamde "ernstige programma's" uit te werken. Georgette De Rijcke neemt de woordprogramma's voor haar rekening, melomaan Karel Aerts de muziekprogramma's. Dit embryonale *Derde Programma* bestaat dus al van bij de aanvang uit een woord- en een muziekluk.

1964 - Het *Derde programma* krijgt 's avonds en gedurende het weekeinde ook een eigen FM-frequentie, los van het *Eerste Programma*.

1967 - BRT 3 wordt de nieuwe naam van een voortaan volledig zelfstandig radionet, met eigen stereo-uitzendingen, de hele dag door. Al snel steken de eerste bedreigingen de kop op. Een half jaar lang worden de voormiddaguitzendingen zelfs wegbezuinigd, maar BRT 3 blijft uiteindelijk toch wat het was: het cultuurnet van de openbare omroep, het net voor de veeleer intellectuele luisteraar die door zijn radio au sérieux wil worden genomen, die er klassieke muziek wil horen, maar ook wil worden geïnformeerd over wat er in de wereld gaande is.

1987 - Het studiebureau Censydiam onderzoekt de doelgroepen van de verschillende radionetten. De programmamakers krijgen daardoor een duidelijker inzicht in het profiel van hun *klanten*, hun doelpubliek. BRT 3 moet niet gewijzigd worden.

1990 – BRT 3 wordt herdoopt tot *Radio 3* en krijgt dankzij een flinke financiële injectie van zijn kersverse partner in cultuur (Kredietbank/KBC) ook nachtuitzendingen en een cultuurmagazine *De Kunstberg*. Er wordt een wat agressievere marketingpolitiek gevoerd en wat klantvriendelijker (horizontaal) geprogrammeerd, maar aan de essentie wordt niet geraakt. Radio 3 wordt geen kopie van *France Culture* of *France Musique*, maar blijft zoals in het prille begin, een mengeling van beide. De doorlichting van 1993 bevestigt dat het hertekende profiel uit '87 nog altijd juist is. Radio 3 is geen pretnet. Het onderneemt geen poging om zijn luisteraars bezig te houden, want die weten heus wel hoe ze hun dagen zinvol kunnen besteden. De programmamakers reiken alleen het materiaal aan op min of meer vast afgesproken ogenblikken. In de Radio 3-bibliotheek staan de boeken soort bij soort op hetzelfde rek, dat is de essentie van de horizontale programmering. Elk rek bevat, naast de klassiekers in het genre, ook de nodige verrassingen. Oude zowel als nieuwe, en dat maakt het luisteren naar de *ernstige* Radio 3 toch telkens weer tot een avontuur. Verrassingen kunnen zowel verwarrend, ontluisterend, enerverend als ergerlijk zijn. Een andere keer zijn ze ook revelerend, charmerend of gewoon prettig.

4. Van Radio 3 tot Klara

Ondanks de bevestiging van dit profiel in 1993, begint het marktaandeel van Radio 3 toch gestaag te dalen. Dit proces blijkt onomkeerbaar en leidt in 2000 tot Klara, dat er met een vergelijkbare inhoud, mensen, middelen en een meer toegankelijke aanpak in slaagt het tij te keren. Klara biedt evenwicht en harmonie aan zijn luisteraars door zijn sober en rustig design. Klara is onthaasting. Naar Klara luisteren is tegelijk ook altijd zichzelf verrijken, want Klara is nooit vrijblijvend. Hierin onderscheidt het net zich van commerciële klassieke radio. Klara wil zich zo ruim mogelijk definiëren, daarom bant Klara specialismen.

Klara is ook radio van hier, heeft een lokaal profiel en houdt de vinger aan de pols van het Vlaamse concertleven. Zo biedt het meteen ruim plaats en erkenning aan Vlaamse muzikanten en ensembles. Binnen de context van het kwalitatieve Vlaamse cultuurleven zijn alle bijdragen relevant en actueel. Ze zijn correct en onderbouwd, en altijd toegankelijk voor een voldoende ruime groep luisteraars. De muziek die wordt opgenomen op Vlaamse concertpodia en wordt aangeboden aan het publiek is onderdeel van Klara's fysieke aanwezigheid in het culturele veld. En die muziek is lang niet

allemaal klassiek, want op Klara hoor je ook wereldmuziek, jazz én avant-garde.

Ook in de presenteerstijl wil Klara coherent klinken. De presentatie is persoonlijk en overal bekwaam, elegant, betrokken, spontaan en intuïtief. Want dat Klara een eigenaam is, is geen toeval. De persoonlijkheid van de presentator heeft een prominente plaats binnen zijn of haar programma. Vandaar dat elk programma gepersonaliseerd wordt door één stem. Horizontale programmering gaat dus samen met horizontale presentatie. Klara wil zo de beide kerngroepen van de vroegere Radio 3, de "rustzoekers" en de "meerwaardezoekers" uit het Censydiam-onderzoek, blijven bedienen, met hun soms tegengestelde behoeften. Nog beter bedienen, zelfs. Want het zendschema houdt strikter rekening met de luisterbehoeften en met het dagritme van beide groepen. Klara is de thuis van een *community* voor wie een unieke cultuurbeleving één van de essentiële onderdelen van de levenskwaliteit is. Het is een publiek dat hoge eisen stelt aan zijn net. Die *community* is en blijft weliswaar een select onderdeel van de Vlaamse bevolking, maar Klara wil dit zo ruim mogelijk definiëren.

De basiskleur van Klara is harmonieus en melodisch klassiek, maar het net kan zijn openbare opdracht onmogelijk uitvoeren binnen het keurslijf van een klassieke format-radio. Doordat het Vlaamse muziek- en medialandschap de voorbije decennia enorm veranderd is, kan je vandaag met alle gemak radio maken met uitsluitend commerciële cd's. Maar Klara kiest daar niet voor, omdat dit niet strookt met de missie. Klara wil haar luisteraars laten genieten van cultuur in Vlaanderen. Ook de drempel naar de concertzaal kleiner maken is een uitdaging voor Klara. Met concertcaptaties, de manier waarop over klassieke muziek gesproken wordt en evenementen als *Klara in het Paleis*, *Klara4Kids* en *Klara in de Stad* hoopt Klara klassiek wat minder stoffig, wat informeler en dus toegankelijker te maken.

5. Klara leeft!

Januari – juni 2007: Klara blijft een stabiel marktaandeel vertonen (2,1%). De luisteraars die afstemmen op Klara blijven gemiddeld langer hangen (158 minuten ten opzichte van 115 minuten in de vorige meting). Nethoofd Chantal Pattyn: "Ik ben zeer blij dat de nieuwe programmering na zes maanden positieve resultaten kan voorleggen. Klara was bovendien bijzonder aanwezig met allerlei evenementen en acties, zoals *Klara in het Paleis*, *De dag van de opera*, *Klara luistert* en vooral de actie *De ambassadeurs van de klassieke muziek* en de *Koningin Elisabeth Wedstrijd*. We gaan dan ook op hetzelfde spoor door."

Augustus – december 2007: Klara vertoont een stabiel marktaandeel en stijgt zelfs van 2,1 naar 2,3%. Chantal Pattyn: "Ik mag me sterk maken dat de

nieuwe programmering positieve resultaten oplevert. Klara is in Vlaanderen prominent aanwezig met evenementen zoals bijvoorbeeld de *Top 75* en het *KlaraFestival*."

Januari – mei 2008: Klara volgt zijn traditioneel golvende curve: vergelijkbare cijfers met de eerste helft van vorig jaar: een marktaandeel van 2%, een dagelijks gemiddeld aantal luisteraars van 144.000. Chantal Pattyn: "Geen grote schommelingen, enkele topevenementen zoals het *KlaraFestival* en *Jazz Middelheim* zijn in aantocht, we maken ons sterk dat die onze positie versterken."

Augustus – december 2008: Klara volgt zijn traditioneel golvende curve en levert vergelijkbare cijfers op met twee jaar geleden. Een marktaandeel van 1,6% en dagelijks 125.000 luisteraars. Chantal Pattyn: "Het voorbije jaar pakte Klara uit met een vernieuwde weekendprogrammering. In het najaar was er bovendien een zeer succesvolle editie van de *Top 75*. Deze CIM-cijfers bewijzen echter dat er ook overdag nood is aan een nieuwe en frisse aanpak waarbij klassiek centraal staat. Om die reden bereidt Klara op dit moment een nieuw weekschema voor."

Januari – mei 2009: Klara's marktaandeel stijgt naar 2,7%, en de zender kan dagelijks 60.000 mensen meer bereiken, in totaal zo'n 182.000 luisteraars die ook langer bleven luisteren. Het vernieuwde weekend werpt zijn vruchten af, en ook het komende najaar kondigt zich beloftevol aan met een nieuw weekschema dat aansluit op het dagritme van de luisteraars en het klassieke en culturele DNA van Klara ten volle uitspeelt.

Augustus – december 2009: Klara blijft stabiel met een dagelijks bereik van 177.000 trouwe luisteraars.

Januari – december 2010: Klara blijft ook bij deze CIM-meting stabiel. "Het net is duidelijk geprofileerd en heeft een trouwe band met zijn publiek," stelt Els Van De Sijpe, manager radio bij de directie Media. "Iets waar we als VRT blij om zijn."

Januari – april 2011: Klara verhoogt zijn marktaandeel (2,6%) en zijn dagbereik (25,8). "Wij zijn erg blij met deze groei," zegt Chantal Pattyn. "Onze vernieuwde weekendprogrammering, met onder meer *Sanssouci*, *Klara's 10*, *Stouten op zondag* en *Berg en Dal*, wordt bijzonder goed geapprecieerd. En ook onze evenementen, *Klara's top 100* en *Klara4Kids*, waren de voorbije maanden duidelijk populair bij de luisteraar."

April – juni 2011: Klara klokt af op 2 procent. "Een dergelijke schommeling zien we wel vaker bij Klara," duidt Chantal Pattyn dit cijfer. "En het is duidelijk dat de 65-plussers, een belangrijke doelgroep van Klara, volop hebben genoten van het heerlijke lenteweer."

Augustus – december 2011: Klara stijgt tot 2,2 %. “Meer klassiek en een rustiger schema blijken gewaardeerd te worden,” stelt Chantal Pattyn.

6. Klara en de Beheersovereenkomst 2012-2016

“De radionetten zijn zo geprofileerd dat zij een diversiteit brengen in hun aanbod en tegemoet komen aan verschillende behoeften van de Vlamingen,” stelt de nieuwe Beheersovereenkomst 2012-2016. Klara is hierin een klassieke muzikzender die een blik biedt op de (culturele) wereld. Het creëert een *slowzone* waar plaats is voor de essentie en waar men kan genieten van klassieke muziek en jazz. Kernwaarden zijn schoonheid, genot, inzicht en *slowness*.

Klara richt zich op de klassieke muzikliefhebbers en cultuurliefhebbers in Vlaanderen. Het mikt op de mediakaart zeer sterk op het segment meer weten, maar moet de brug slaan naar het segment genieten. *Zusje Klara Continuo* brengt continu volledige en ononderbroken uitvoeringen van klassieke muziek.

7. Diversiteit: Iedereen verschillend, iedereen welkom

De VRT heeft sinds 2003 een diversiteitscharter. Maar net zoals de samenleving verandert, evolueert ook de visie op diversiteit. In 2011 start de VRT met een nieuwe aanpak. Daarbij staan drie doelstellingen centraal:

- De VRT wil alle Vlamingen bereiken.
- De VRT wil in haar programma's een correcte beeldvorming van alle groepen in de Vlaamse samenleving brengen.
- De VRT wil de diversiteit in de samenleving ook in haar eigen organisatie weerspiegelen.

Het Actieplan Diversiteit 2011-2012 formuleert vervolgens concrete initiatieven om de diversiteit bij de VRT te verbeteren. Ook de belangenverenigingen worden hier nauw bij betrokken.

Op 22 maart 2012 ondertekent gedelegeerd bestuurder Sandra De Preter een

geactualiseerde versie van het diversiteitscharter. *Iedereen verschillend, iedereen welkom* drukt het einddoel van het diversiteitsbeleid van de VRT uit: de omroep zijn van en voor iedereen in Vlaanderen. Met het nieuwe charter wil de VRT vooral een genuanceerde kijk op diversiteit hanteren: mensen benaderen zonder hen in hokjes in te delen.

Het nieuwe diversiteitscharter:

De VRT is de omroep van en voor iedereen in Vlaanderen. Alle mensen moeten zich kunnen herkennen in wat we maken. We laten de samenleving zien zoals ze is en zijn voor iedereen toegankelijk.

De VRT respecteert mensen zoals ze zijn. Elke mens heeft meer dan één identiteit. We kijken daar met een open en genuanceerde blik naar en stoppen hem niet in een vakje.

We tonen wat ons verbindt en willen bruggen slaan tussen individuen, groepen, generaties en gemeenschappen. Zo bouwen we mee aan een harmonieuze en pluralistische maatschappij waarin iedereen zich thuis voelt.

De VRT wil zelf een voorbeeld zijn. Als werkgever staan we voor gelijke kansen en gelijkwaardigheid. We beoordelen mensen uitsluitend op hun talenten en bieden iedereen kansen om zich te ontplooien.

Diversiteit verhoogt onze kwaliteit. Ze inspireert ons, en helpt ons te verbeteren en te vernieuwen.

Diversiteit is de rode draad door onze programma's en ons beleid. Er is bijgevolg op de VRT geen plaats voor intimidatie, uitsluiting en discriminatie op welke grond dan ook.

De VRT gaat ervan uit dat iedereen die voor ons werkt deze visie vanzelfsprekend vindt.

Diversiteit in de praktijk:

* De nieuwe Vlamingen zijn vertrouwd met de Vlaamse media, maar Marokkaanse, Turkse en Poolse Vlamingen verschillen onderling wel in hun kijk- en luistergedrag. Dat blijkt uit **een bereikstudie van IPSOS in opdracht van de VRT**, waarvan de resultaten bekendgemaakt worden op 8 oktober 2012. De VRT wordt als geheel positief beoordeeld door de drie groepen. Als het gaat over betrouwbaarheid, correcte weerspiegeling van minderheidsgroepen en de Vlaamse samenleving, aandacht voor verschillende culturen en aanbod van interessante informatie en duiding worden de VRT-zenders positiever beoordeeld dan de commerciële zenders.

* In het verlengde van deze studie maakt de VRT zijn **nieuwe Actieplan Diversiteit 2012-2013** bekend. De twee meest opvallende elementen zijn dat de VRT-televisienetten niet alleen **meer diversiteit** zullen brengen in hun programma's maar dat ze daarvoor ook **resultaatsverbintenissen** aangaan. En in zijn personeelsbeleid zal de VRT extra inspanningen leveren om **talent uit specifieke bevolkingsgroepen aan te trekken**.

* De VRT start op 3 december 2012 met het uitzenden van **Het Journaal van 19 uur met Vlaamse Gebarentaal**. Het programma is live te zien op deredactie.be en gratis opvraagbaar via Net Gemist (digitale televisie) en deredactie.be. Ketnet zendt *Karrewiet* dan al uit met VGT.

* De VRT maakt op 25 april 2013 bekend dat hij meer dan ooit inzet op een integrale aanpak van diversiteit. Vrouwen en nieuwe Vlamingen zijn bij de VRT goed voor respectievelijk 33,8% en 6,2% van de scherm aanwezigheid. Daarmee haalt de openbare omroep de streefcijfers uit de beheersovereenkomst. Maar **de VRT wil verdergaan dan het halen van streefcijfers en komen tot een globale diversiteitscultuur in haar organisatie**. Doelgroepen en cijfers zijn een middel; een natuurlijke weerspiegeling van de samenleving waarin iedereen zich kan herkennen is het uiteindelijke doel.

* In juni 2013 steunt de VRT de nieuwe mediacampagne van Vlaams minister van Gelijke Kansen Pascal Smet ter bevordering van een **geuanceerde en positieve beeldvorming en bewustwording rond mensen met een beperking**. Verschillende netten hebben specifiek aandacht voor de campagne en het thema.

8. Klara leeft! (2)

Januari – april 2012: Klara blijft stabiel, met 2,1%. Chantal Pattyn: "Op Klara waren er het voorbije jaar geen grote programmatorische ingrepen. Dat ons bereik stabiel blijft, is dus normaal. We blijven geloven in onze missie om met Klara aan *slow radio* te doen."

April – juni 2012: Klara blijft opnieuw vrij stabiel qua marktaandeel. Het bereik en de luisterduur liggen in lijn met dezelfde periode in het voorjaar van 2011.

Zomer 2012: Klara brengt muziek, avontuur en cultuur met zomerse accenten en nodigt de luisteraars uit om volop te genieten. Nieuw is het programma *Zomerhuis* elke werkdag van juli en augustus waarbij Klara aanklopt in het zomerhuis van een dierbare gast. Midden augustus is er natuurlijk weer *Jazz Middelheim* en jazz is er op Klara ook elke avond in *Jazz*. Op 22 augustus houdt Klara een Debussy-dag naar aanleiding van zijn geboortedag. Dit is meteen de ideale opwarmer voor de achtdelige reeks die Klara in het najaar brengt rond Debussy.

Najaar 2012: Klara blijft de leverancier van de mooiste klassieke muziek. Maar met twee nieuwe muziekprogramma's worden ook de liefhebbers van het Franse chanson en de cinefielen op hun wenken bediend: *Les compagnons de la chanson*, is een nieuw sfeervol chansonprogramma met Kurt Van Eeghem als gastheer, en *The original soundtrack*, waarin Bart De Pauw,

Claude Blondeel en Patrick Duynslaegher grasduinen in hun platenkast. En dat muziek mensen wereldwijd verbindt, bewijst het *KlaraFestival* dat vanaf 31 augustus het nieuwe radioseizoen van Klara op gang trekt.

1 december 2012: *Iedereen klassiek* is toe aan zijn derde editie. Na Antwerpen in 2010, bij Klara's tiende verjaardag, en Gent vorig jaar, viert Klara nu zijn verjaardag in en rond het Concertgebouw in Brugge. Klara zet een aantal meesterwerken uit de muziekgeschiedenis op een originele manier in de kijker. Muziek liefhebbers kunnen luisteren, kijken, genieten en vooral meedoen. Het wordt een weergaloos succes: ruim 3700 mensen komen en meer dan 750 Bachliefhebbers zingen in de grote concertzaal samen met het Ensemble Currende het Bachmotet *Jesu meine Freude*.

1 januari 2013: Klara zwaait 2012 uit met de mooiste muziek van de beste dirigenten in *Music Maestro!* Verder brengt Klara traditiegetrouw het Nieuwjaarsconcert. Op 1 januari start ook de vierdelige reeks *La donna è mobile* waarin Joanna Van der Heyden 28 doortastende vrouwen uit de wereldgeschiedenis portretteert. Met *The Bach Code* geeft Klara vanaf 6 januari zes weken lang een inkijk in het universum van Bach en zijn cellosuites.

5 februari 2013: Claude Blondeel, dé cultuurstem van Vlaanderen gaat met pensioen op 30 juni. In zijn afscheidsreeks *BAZ(a)AR BELG(i)E* stelt hij, volgens het hem zo typerende 'éclecticisme sauvage', in honderd verhalen zijn imaginaire museum samen.

17 februari: N.a.v. het 200ste geboortjaar van Richard Wagner brengt Klara in de tiendelige reeks *Weg van Wagner* leven en werk van één van de meest bejubelde en verguisde componisten uit de muziekgeschiedenis. Naast zijn muziek, die centraal staat in het programma, vertellen historici, filosofen, muzikanten, zangers en regisseurs over hun ervaringen met Wagner.

24 februari 2013: Ideeën aanreiken om gelukkig te worden, dat is het streven van radiomaker Pat Donnez en psychiater Dirk De Wachter in hun radioreeks *Dat heet dan gelukkig zijn*. Zes weken lang proberen zij samen met een keur aan gasten en met de input van de luisteraars te stimuleren, te voeden en te troosten. Elke week ontvangen ze een andere gast die goed thuis is in een bepaald aspect van geluk, van werk tot seks.

April t.e.m. juni 2013: Klara blijft stabiel (2%) in de CIM-radiocijfers.

15 t.e.m. 18 augustus 2013: Klara is uiteraard weer nadrukkelijk aanwezig op *Jazz Middelheim*. Nethoofd Chantal Pattyn: "Al meer dan veertig jaar is de VRT één van de drijvende krachten achter een van de mooiste muziekfestivals van het land. Dat is dit jaar uiteraard niet anders. In het DNA van Klara zit veel klassiek, maar ook meer en meer jazz."

September 2013: *'Slow radio (for fast people)'* is het motto waaronder het nieuwe najaar van Klara vaart. "Bij Klara is iedereen van harte welkom," licht nethoofd Chantal Pattyn dit toe. "Nu is de materie die op Klara aan bod komt niet voor de massa bedoeld. Zo realistisch zijn we wel. Maar we willen met dat prachtige aanbod wel zo veel mogelijk mensen bereiken, of moet ik zeggen 'beroeren'? In Vlaanderen kan je top-tentoonstellingen bezoeken, schitterend theater zien en fantastische concerten meemaken. Alleen de weg ernaartoe is blijkbaar hier en daar afgesloten. Klara heeft als opdracht dat pad te effenen." Klara klinkt vanaf september 2013 iets anders. Nieuw zijn *Klassiek Leeft, Promenade, Maestro, Pompidou, Django!, Klara Live, The Late Night Variations, Happy Hour, Klara Weekend, De Liefhebber, Iedereen Klassiek* en *Valckenaers & Vanhoudt*.

2014

Klara heeft in zijn aanbod aandacht voor kunst & cultuur en klassieke muziek & jazz. Met Espresso, Klassiek leeft, Promenade en Maestro had Klara dagelijks aandacht voor het klassieke repertoire, cultuurnieuws en concertopnames. Django bracht een mix van klassieke muziek, wereldmuziek en jazz. In Late night kwamen diverse muziekstijlen (zoals hedendaagse klassieke muziek, experimentele pop en wereldmuziek) aan bod. Take 7 en Round midnight hadden aandacht voor jazz(actualiteit).

Klara Live bracht concertopnames (eigen captaties en EBU-opnamen). Het programmaschema werd in het weekend aangepast. Boetiek klassiek had aandacht voor nieuwe releases, concertnieuws en jong "klassiek" talent (in samenwerking met Vl.be van Poppunt vzw). Club Klara bracht klassieke muziek geselecteerd door de luisteraars. Klara had muzikale reeksen over Cole Porter (naar aanleiding van de 50ste sterfdag van de componist), Richard Strauss (naar aanleiding van de 125ste geboortedag van de componist) en Rameau (naar aanleiding van de 250ste sterfdag van de componist). **Les compagnons de la chanson** (in het voorjaar) en **La vie est Riguelle** (in het najaar) hadden aandacht voor het Franse chanson. De Van maandag tot en met donderdag stond Pompidou stil bij diverse kunstdisciplines met gasten uit de culturele actualiteit en experts. Op vrijdag gaf Happy Hour culturele tips voor het weekend. In Schone kunsten werden verhalen gecombineerd met muziek. In Berg en dal en Trio werden cultuur-maatschappelijke, ethische en filosofische thema's besproken.

Klara had een aantal **specials** zoals Simenon, heer en meester, De laatste reis van Paul van Ostaijen, Vesalius te lijf, De wereld van Walschap en Neem nu Shakespeare. Met Opus 14-18 en Het frontparadijs herdacht het net de Eerste Wereldoorlog.

De VRT volgde de **Koningin Elisabethwedstrijd** zowel op radio en tv als online. Voor het eerst werd op VRT-televisie al vanaf de halve finale rechtstreeks uitgezonden, op OP12 (met herhaling op Canvas). De finaleweek werd in

Elisabeth Live rechtstreeks gevolgd, waarbij het verslag van de prestaties van de zangers en zangeressen afgewisseld werden met gesprekken met gasten. In de finaleweek keken in totaal 326.000 Vlamingen.

Ook Klara zond het concours uit vanaf de halve finale. Cobra.be volgde de wedstrijd al vanaf de eerste ronde. 175.000 keer werd een fragment van de wedstrijd via de VRT-videoplayer afgespeeld.

Cobra.be, Klara en OP12/Canvas deden (in samenwerking met Musiq 3) een beroep op deZES | lesSIX, een jongerenpanel van zangers en muzikliefhebbers. Deze jongeren gaven hun visie over de prestaties van de concoursdeelnemers.

(Bron: VRT-jaarverslag 2014)

2015

Het aanbod van Klara bestond uit kunst en cultuur, klassieke muziek, wereldmuziek, experimentele muziek en jazz.

Het klassieke repertoire en de klassiekemuziekactualiteit kwamen aan bod in onder andere Klassiek leeft, Promenade, Maestro en Boetiek klassiek. Espresso had behalve voor culturele actualiteit aandacht voor het concertleven in Vlaanderen en Brussel.

Late Night bevatte hedendaagse jazz, hedendaagse klassieke muziek, experimentele muziek en wereldmuziek. Django had aandacht voor klassieke muziek, jazz en wereldmuziek. Late Night Jazz, Take 7 en Round Midnight bevatten uitsluitend jazzmuziek.

Klara Live bevatte opnames van concerten uit binnen- en buitenland.

In muzikale reeksen en thematische uitzendingen werd aandacht geschonken aan verschillende muziekgenres en –stromingen en componisten, zoals een reeks over de componist Jean Sibelius. In La vie est Riguelle stond het Franse chanson centraal.

The Original Soundtrack had aandacht voor Britse filmmuziek. In On the Road werden enkele steden (zoals New York, Berlijn en Venetië) muzikaal geïllustreerd. De reeks Tomorrowland classic bracht de wereld van de klassieke muziek samen met de dance-muziek.

Pompidou bevatte lange interviews met gasten uit de cultuur- en kunstensector. Het programma maakte een aantal thematische uitzendingen, onder andere over de schrijver T.S. Eliot, het boek Walden (Henri Thoreau) en de schilder Piet Mondriaan.

In verschillende reeksen ging het over Sherlock Holmes, Alice in Wonderland en Billie Holiday. Klara serveert was een eindejaarsreeks waarin de gasten hun visie gaven over de dingen die hun boeien in de maatschappij en op cultureel vlak.

Klara zond geschiedkundige reeksen uit over de slag bij Waterloo (met een nagespeeld verslag op 18 juni), Napoleon (100 dagen met Napoleon in Espresso), Vincent Van Gogh (naar aanleiding van Mons 2015) en Edith Piaf

(naar aanleiding van haar 100ste geboortedag). Het verlies van België belichtte in vijf afleveringen de onafhankelijkheidsstrijd van België.

Klara zond (naast haar eigen evenementen) elf culturele evenementen uit. Het ging onder andere om Passa Porta, Beaufort en Art Brussels.

KLARA CONTINUO

Naar Klara Continuo luisterden gemiddeld 5.951 luisteraars per dag .

2016 Klara zette in 2016 in op rust en inzicht.

Vlaamse reuzen bracht de tenoren van de Oude Muziek-beweging voor de microfoon

De driedelige serie Escout! Escout! ging op zoek naar het oude en het nieuwe Vlaamse dichters

La vie est Riguelle bracht een ode aan het Franse chanson.

Een nieuw Utopia ... and More ging op zoek naar Utopia, naar aanleiding van de tentoonstellingen rond het jarige boek van Thomas More.

DIGITAAL AANBOD

Naar Klara Continuo luisterden in 2016 gemiddeld 7.856 mensen per dag

Klara kreeg in 2016 een nieuwe website.

Met de webtoepassing Klarafy kunnen luisteraars eigen voorkeursmuziek op Spotify naar klassieke muziek vertalen.

Klara maakte verschillende podcasts, zoals Beeldenstormen en Het hart van Napoleon.

ACTIES & EVENEMENTEN

Klara zette in op acties en evenementen over klassieke muziek, vaak in samenwerking met externe partners.

Zo bleef het net verankerd in het Vlaamse culturele landschap.

Klara werkte in 2016 samen met verschillende culturele partners en instellingen zoals Bozar, Flagey, De Munt, Concertgebouw Brugge, deSingel, de boekenbeurs, STUK, AMUZ, MUHKA, Muzee en Passa Porta. Er waren live-uitzendingen van Pompidou en Happy Hour vanuit diverse culturele ontmoetingsplaatsen zoals Muzee, het Plantin-Moretus Museum, het Lijsternest, het ModeMuseum in Antwerpen en Museum M. Klara live zond geregeld live uit vanuit een van de grote concertthuizen.

Enkele hoogtepunten:

Met Klara in deSingel organiseerde Klara een verbredend publieks-

evenement in Antwerpen, met klassieke muziek, jazz, wereldmuziek en muziektheater. Klara reikte zijn muziekprijzen de Klara's uit tijdens Klara in deSingel.

Iedereen Klassiek vanuit het Concertgebouw Brugge was een feest van de klassieke muziek voor een ruim publiek.

Het Klarafestival vond plaats onder de noemer Erbarme Dich, over de rol van kunst en muziek in ons tijdsgewricht.

Klara was ook in 2016 partner van Jazz Middelheim.

Met Klara zkt Academie verzorgde Klara een reeks live-uitzendingen vanuit toonaangevende kunstacademies

9. Meer info?

Op www.vrt.be vind je alle informatie over de opdracht en de structuur van de VRT, en je kunt er documentatie downloaden zoals het volledige Jaarverslag en de volledige tekst van de Beheersovereenkomst. Verder kun je ook terecht op www.klara.be